

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 98/27/EF

af 19. maj 1998

om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPÆISKE UNION HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det
Europæiske Fællesskab, særlig artikel 100 A,under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og
Sociale Udvalg ⁽²⁾i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189
B ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I visse fællesskabsdirektiver, som er opført på listen i bilaget, fastsættes der regler for beskyttelse af forbrugernes interesser;
- (2) de eksisterende mekanismer såvel på nationalt plan som på fællesskabsplan til sikring af overholdelsen af disse direktiver gør det ikke altid muligt at bringe overtrædelser, der skader forbrugernes kollektive interesser, til ophør hurtigt nok; ved kollektive interesser forstås interesser, som ikke er en akkumulering af interesser hos enkeltpersoner, der har lidt skade ved en overtrædelse; dette berører ikke individuelle søgsmål anlagt af enkeltpersoner, som har lidt skade ved en overtrædelse;
- (3) virkningen af nationale foranstaltninger, som omsætter ovennævnte direktiver til national lovgivning, og som skal bringe praksis, der er ulovlig i henhold til de gældende nationale bestemmelser, til ophør, herunder beskyttelsesforanstaltninger, som går ud over, hvad der kræves i disse direktiver, såfremt disse foranstaltninger er i overensstemmelse med traktaten og godkendt i henhold til disse direktiver, kan blive forringet, når en sådan praksis har konsekvenser i en anden medlemsstat end den, hvor den har sin oprindelse;
- (4) disse vanskeligheder skader det indre markeds funktion, idet de betyder, at det er tilstrækkeligt at flytte udgangspunktet for en ulovlig praksis til et

andet land for at unddrage sig enhver form for retshåndhævelse, hvilket indebærer konkurrenceforvriddning;

- (5) disse vanskeligheder er af en sådan art, at de kan forringe forbrugernes tillid til det indre marked, og de kan begrænse aktionsområdet for de organisationer, der repræsenterer forbrugerne eller de uafhængige offentlige organer, der har til opgave at beskytte forbrugernes kollektive interesser, og som lider skade som følge af en praksis, som er ulovlig i henhold til fællesskabsretten;
- (6) da de nævnte former for praksis ofte går på tværs af medlemsstaternes grænser, er det nødvendigt, at der hurtigt i et vist omfang sker en indbyrdes tilnærmelse af de nationale bestemmelser, der gør det muligt at bringe ovennævnte former for ulovlig praksis til ophør, uanset i hvilket land den ulovlige praksis har haft virkninger; dette berører for så vidt angår jurisdiktionen ikke den internationale privatrechts bestemmelser eller konventioner, der gælder mellem medlemsstaterne, idet der tages hensyn til medlemsstaternes generelle forpligtelser i henhold til traktaten, navnlig forpligtelserne i forbindelse med det indre markeds rette funktion;
- (7) målet for det påtænkte initiativ kan kun nås af Fællesskabet, og det påhviler derfor Fællesskabet at handle;
- (8) i henhold til traktatens artikel 3 B, tredje afsnit, kan Fællesskabet kun handle i det omfang, det er nødvendigt for at nå traktatens mål; i overensstemmelse med denne artikel skal der så vidt muligt tages hensyn til de nationale retssystemers særegenheder ved at give medlemsstaterne mulighed for at vælge mellem forskellige løsninger med virkninger, der svarer til hinanden; de domstole eller administrative myndigheder, der har kompetence til at træffe afgørelse i sager som omhandlet i dette direktivs artikel 2, har ret til at undersøge virkningerne af tidligere afgørelser;
- (9) en af disse løsninger bør gå ud på, at et eller flere uafhængige offentlige organer, der har til opgave at beskytte forbrugernes kollektive interesser, udøver

⁽¹⁾ EFT C 107 af 13. 4. 1996, s. 3, og EFT C 80 af 13. 3. 1997, s. 10.⁽²⁾ EFT C 30 af 30. 1. 1997, s. 112.⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 14. november 1996 (EFT C 362 af 2. 12. 1996, s. 236), Rådets fælles holdning af 30. oktober 1997 (EFT C 389 af 22. 12. 1997, s. 51) og Europa-Parlamentets afgørelse af 12. marts 1998 (EFT C 104 af 6. 4. 1998). Rådets afgørelse af 23. april 1998.

den ret til at indlede søgsmål, der er omhandlet i dette direktiv; en anden løsning bør gå ud på, at denne ret udøves af organisationer, der har til opgave at beskytte forbrugernes kollektive interesser efter de kriterier, der er fastsat i den nationale lovgivning;

(10) medlemsstaterne bør kunne vælge frit mellem disse to løsninger eller kunne anvende begge løsninger, når de udpeger de organer og/eller organisationer, der er godkendt i henhold til dette direktiv;

(11) i forbindelse med overtrædelser inden for Fællesskabet bør princippet om gensidig anerkendelse gælde for disse organer/organisationer; medlemsstaterne meddeler på deres nationale organers/organisationers foranledning Kommissionen navnet på og formålet med de nationale organer/organisationer, som er beføjet til at indlede søgsmål i deres eget land i overensstemmelse med dette direktivs bestemmelser;

(12) det påhviler Kommissionen at sørge for offentliggørelse af en liste over disse godkendte organer/organisationer i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, indtil der er offentliggjort en meddelelse om det modsatte, formodes et godkendt organ/en godkendt organisation at have rets- og handleevne, hvis organets/organisationens navn er optaget på denne liste;

(13) medlemsstaterne bør kunne indføre bestemmelser om, at den part, der har til hensigt at indlede et søgsmål med påstand om forbud, skal foretage en forudgående konsultation herom, således at den indklagede part får mulighed for selv at bringe den ulovlige praksis til ophør; medlemsstaterne bør kunne kræve, at den forudgående konsultation foretages sammen med en uafhængig offentlig instans, der udpeges af de pågældende medlemsstater;

(14) når medlemsstaterne har fastslået, at der skal være forudgående konsultation, bør der fastsættes en frist på to uger fra modtagelsen af anmodningen om konsultation, hvorefter anmoderen kan indlede et søgsmål ved den kompetente domstol eller myndighed uden yderligere forsinkelse, hvis overtrædelserne ikke er bragt til ophør;

(15) Kommissionen bør aflægge rapport om direktivets anvendelse, især om anvendelsesområdet og forudgående konsultation;

(16) anvendelsen af dette direktiv bør ikke berøre anvendelsen af Fællesskabets konkurrencebestemmelser —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Formålet med dette direktiv er en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende søgsmål med påstand om forbud som omhandlet i artikel 2 til beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser som omhandlet i direktiverne i bilaget, således at det sikres, at det indre marked fungerer korrekt.

2. I dette direktiv forstås ved overtrædelse enhver handling, som skader de i stk. 1 nævnte kollektive interesser, og som er i modstrid med de i bilaget anførte direktiver som gennemført i medlemsstaternes nationale ret.

Artikel 2

Søgsmål med påstand om forbud

1. Medlemsstaterne udpeger de domstole eller administrative myndigheder, der har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der er indbragt af de i medfør af artikel 3 godkendte organer/organisationer, med henblik på:

a) hurtigst muligt og efter omstændighederne gennem en foreløbig afgørelse at kræve, at overtrædelser bringes til ophør, eller at der nedlægges forbud mod den

b) hvor det er relevant, foranstaltninger såsom offentliggørelse af afgørelsen, enten helt eller delvis, i en form, der skønnes hensigtsmæssig, og/eller offentliggørelse af en berigtigelse med henblik på at fjerne overtrædelsens fortsatte virkninger

c) for så vidt den pågældende medlemsstats retssystem hjemler mulighed for det, at pålægge sagsøgte, hvis han taber sagen, at betale tvangsbøder eller en anden form for bøde som fastsat i national ret til statskassen eller en anden myndighed, der er udpeget i eller i henhold til national ret, hvis vedkommende ikke efterkommer afgørelsen inden for den af domstolene eller de administrative myndigheder fastsatte frist, for at sikre, at afgørelsen fuldbyrdes.

2. Dette direktiv berører ikke den internationale privatret med hensyn til lovvalg, der normalt vil føre til anvendelse enten af lovgivningen i den medlemsstat, hvor overtrædelserne er begået, eller lovgivningen i den medlemsstat, hvor overtrædelserne har virkning.

Artikel 3

Organer/organisationer, der kan indlede søgsmål

I dette direktiv forstås ved »godkendt organ/organisation« ethvert organ eller enhver organisation, som er retmæssigt oprettet i henhold til en medlemsstats lovgivning, og som har en legitim interesse i at sikre overholdelsen af de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 1, herunder navnlig:

- a) et eller flere uafhængige offentlige organer, som specielt har fået til opgave at beskytte de i artikel 1 nævnte interesser, i de medlemsstater, hvor der findes sådanne organer, og/eller
- b) organisationer, der har til formål at beskytte de i artikel 1 nævnte interesser, i overensstemmelse med kriterierne i deres nationale lovgivning.

Artikel 4

Overtrædelser inden for Fællesskabet

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at godkendte organer/organisationer fra en anden medlemsstat kan indbringe en overtrædelse, der er begået i førstnævnte medlemsstat, for den i artikel 2 omhandlede domstol eller administrative myndighed efter forelæggelse af den i stk. 3 nævnte liste, hvis de interesser, der beskyttes af det godkendte organ/den godkendte organisation, berøres af overtrædelsen. Domstolene eller de administrative myndigheder skal acceptere denne liste som bevis for det godkendte organs/den godkendte organisations rets- og handleevne, men dette berører ikke deres ret til at undersøge, om det ud fra det godkendte organs/den godkendte organisations formål er berettiget, at det/den indbringer en sag i et konkret tilfælde.

2. I forbindelse med overtrædelser inden for Fællesskabet, og uden at dette berører andre organers/organisationers rettigheder i henhold til national lovgivning, skal medlemsstaterne på anmodning af deres godkendte organer/organisationer meddele Kommissionen, at disse organer/organisationer er beføjet til at anlægge søgsmål i medfør af artikel 2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om disse godkendte organers/organisationers navn og formål.

3. Kommissionen udarbejder den i stk. 2 nævnte liste over de godkendte organer/organisationer tillige med en beskrivelse af deres formål. Denne liste offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, ændringer offentliggøres straks, en ajourført liste offentliggøres hver sjette måned.

Artikel 5

Forudgående konsultation

1. Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde bestemmelser om, at den part, som agter at indlede søgsmål med påstand om forbud, først kan indlede søgsmålet, efter at den ved konsultation af enten sagsøgte eller af både sagsøgte og et godkendt organ i henhold til artikel 3, litra a), i den medlemsstat, hvor søgsmålet søges indledt, har forsøgt at bringe overtrædelsen til ophør. Den enkelte medlemsstat afgør, om den part, der indleder

søgsmål med påstand om forbud, skal konsultere det godkendte organ. Hvis overtrædelsen ikke er bragt til ophør inden to uger efter modtagelsen af anmodningen om konsultationen, kan den berørte part uden yderligere forsinkelse indlede søgsmål med påstand om forbud.

2. De betingelser for forudgående konsultation, som medlemsstaterne vedtager, meddeles Kommissionen og offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 6

Beretninger

1. Hvert tredje år, første gang senest fem år efter dette direktivs ikrafttræden, forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om anvendelsen af dette direktiv.

2. I sin første beretning gennemgår Kommissionen især:

- direktivets anvendelsesområde for så vidt angår beskyttelsen af de kollektive interesser hos personer, der udøver kommerciel, industriel eller håndværksmæssig virksomhed eller liberale erhverv
- direktivets anvendelsesområde som fastlagt af de direktiver, der er opført i bilaget
- spørgsmålet om, hvorvidt den i artikel 5 omhandlede forudgående konsultation har bidraget til en effektiv beskyttelse af forbrugerne.

Beretningen ledsages om nødvendigt af forslag til ændring af dette direktiv.

Artikel 7

Bestemmelser, der sikrer større handlefrihed

Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne indfører eller opretholder bestemmelser, der på nationalt plan sikrer de godkendte organer/organisationer samt alle andre berørte personer større handlefrihed.

Artikel 8

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest 30 måneder efter dets ikrafttræden. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 9

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 10

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. maj 1998.

På Europa-Parlamentets vegne

J.M. GIL-ROBLES

Formand

På Rådets vegne

G. BROWN

Formand

BILAG

LISTE OVER DIREKTIVER, DER ER OMFATTET AF ARTIKEL 1 (*)

- 1) Rådets direktiv 84/450/EØF af 10. september 1984 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om vildledende reklame (EFT L 250 af 19. 9. 1984, s. 17).
- 2) Rådets direktiv 85/577/EØF af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted (EFT L 372 af 31. 12. 1985, s. 31).
- 3) Rådets direktiv 87/102/EØF af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (EFT L 42 af 12. 2. 1987, s. 48), senest ændret ved direktiv 98/7/EF (EFT L 101 af 1. 4. 1998, s. 17).
- 4) Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed: artikel 10-21 (EFT L 298 af 17. 10. 1989, s. 23), ændret ved direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30. 7. 1997, s. 60).
- 5) Rådets direktiv 90/314/EØF af 13. juni 1990 om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure (EFT L 158 af 23. 6. 1990, s. 59).
- 6) Rådets direktiv 92/28/EØF af 31. marts 1992 om reklame for humanmedicinske lægemidler (EFT L 113 af 30. 4. 1992, s. 13).
- 7) Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler (EFT L 95 af 21. 4. 1993, s. 29).
- 8) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/47/EF af 26. oktober 1994 om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på timeshare-basis (EFT L 280 af 29. 10. 1994, s. 83).
- 9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse med hensyn til aftaler vedrørende fjernsalg (EFT L 144 af 4. 6. 1997, s. 19).

(*) Direktiv nr. 1, 6, 7 og 9 indeholder særlige bestemmelser om søgsmål med påstand om forbud.